

(c. d. z Nr 6(83)-2003)

Najważniejsze wydarzenia z historii Polski

Kontynuujemy zapoznanie naszych Czytelników z najważniejszymi wydarzeniami z historii Polski od czasów najdawniejszych (960 rok) do współczesności.

Rozbicie dzielnicowe 1138-1320

1290-1291 – Przemysław II (król Polski 1295-1296)

1291-1305 – Wacław II Czeski (król Polski od 1300)

1306-1333 – Władysław Łokietek (król od 1320)

1333-1370 – Kazimierz II Wielki

Dynastia Andegaweńska

1370-1382 – Ludwik Węgierski

1384-1399 – Jadwiga

W 1138 r. w Polsce, jak i w większości państw europejskich, rozpoczął się okres rozbicia dzielnicowego. Polska straciła ziemie na zachodzie i północy.

1226 – Decyzja o sprowadzeniu Krzyżaków do Polski przez księcia mazowieckiego Konrada. Konrad Mazowiecki, w zamian za obowiązek walki z Prusami, nadał Zakonowi Ziemię Chełmińską licząc, że podbite przez Krzyżaków tereny przyłączy do swojej dzielnicy.

XIII wiek – znak osobisty księcia wielkopolskiego Przemysława II Piasta – **ORZEŁ BIAŁY** – symbolem jedności państwa, godłem Królestwa Polskiego. Organizacja miast na prawie magdeburskim (niemieckim).

1320 – Koronacja na króla Polski Władysława Łokietka. Zjednoczenie części ziem polskich w ramach suwerennego państwa. Pracowicie i owocnie spędził życie Władysław

Łokietek podejmując dzieło zjednoczenia kraju i na trwale przywracając Królestwo Polskie pod berłem rodzimej dynastii. Dzięki niemu właśnie Polska wychodziła z rozbicia dzielnicowego dużo łagodniej i mniejszym kosztem niż wiele innych krajów w Europie...

1333-1370 – Rządy Kazimierza Wielkiego, ostatniego króla z dynastii Piastów.

Kazimierz Wielki odziedziczył państwo wyczerpane licznymi wojnami i słabo zaludnione. Monarcha na nie zamieszkałe obszary kraju sprowadzał osadników z innych części Polski, Śląska, Czech oraz Niemiec i w miejscach po wykarczowanych lasach pozwalał im zakładać wsie. Tak rozwinęła się akcja kolonizacyjną, powodując znaczne powiększenie obszaru pól uprawnych.

Kazimierz szczególnie interesował się handlem. Król nadawał miastom przywileje pozwalające czerpać korzyści z wymiany międzynarodowej. Dla wzmocnienia skarbu państwa niezbędne stało się ujednoczenie pieniądza. Monarcha wprowadził do obiegu grosz srebrny i wszystkim poddanym nakazał go używać.

Dokonał reformy sądownictwa. W roku 1364 monarcha założył pierwszy w

Polsce uniwersytet w Krakowie. Jednym z osiągnięć monarchy stało się zbudowanie systemu obronności kraju. Do dziś mówi się o tym królu: „zastał Polskę drewnianą, a zostawił murowaną”.

1349 – Przyłączenie księstwa halicko-włodzimierskiego (Ruś Czerwona) do Królestwa Polskiego.

Podsumowanie

Cały okres panowania Władysława Łokietka przebiegał pod znakiem zmagania o koronę i granice. Król zdołał obronić niezawisłość dopiero co zjednoczonego, choć okrojonego, państwa, mimo poważnego zagrożenia ze strony sąsiadów.

Kazimierz Wielki obejmował już władzę jako pełnoprawny następcą i ukoronował się bez jakichkolwiek trudności. Nie uwikłany w walki wewnętrzne, mógł poświęcić się polityce zagranicznej i wiele osiągnął w tej dziedzinie – rozbił wrogie sojusze i przyłączył Ruś Halicką. Jego reforma ustroju państwa doprowadziła do przekształcenia Polski w nowoczesną monarchię stanową. Ze szkoły kazimierzowskiej wyrosły kadry zdolnych i odpowiedzialnych urzędników.

Dzięki polityce Kazimierza Wielkiego międzynarodowa pozycja Polski niepomniernie wzrosła i silna pozostała także w epoce popiastowskiej.

(c. d. n.)

Opracował **Kl. Ławrynowicz**

Humor! Humor!

Student oprowadza swoich kolegów po wynajętej kwaterze. Jeden z nich zauważa młot i mosiężny gong. Pyta do czego to służy.

- To jest zegar – odpowiada gospodarz.

- Zegar? A jak działa?

Student bierze młot i z całej siły wali nim w gong. Po kilku sekundach słychać w sąsiedztwie dźwięk otwieranego okna i krzyk:

- Ciszej, gówniarze! Jest druga w nocy!

Rzecz dzieje się w czasach, gdy masowo przywożono do Polski powypadkowy złom z Niemiec. Gość przywiózł coś takiego na lawecie do mechanika - masa pogiętej blachy:

- O w mordę - mówi mechanik - nieźle trzaśnięty. Będzie za dwa tygodnie.

Po tygodniu telefon. Dzwoni mechanik:

- Panie, jest problem. Co to za marka?

- A czemu?

- No bo jak bym tego nie klepał, wychodzi przystanek autobusowy...

**GŁOS
ZNAD PREGOŁY**
Zespół redakcyjny:

Wasilij Wasiliew, Aleksandra Ławrynowicz, Kleofas Ławrynowicz, Marek Szczepaniak, Danuta Szczesna

Adres Redakcji: 236039, Kaliningrad, ul. B. Chmielnickiego, 46/6. Tel. (0112)442000, 443787, e-mail: kaz@lavr.koenig.ru

Druk: Państwowe przedsiębiorstwo „Kaliningradzkaja tipografia” 236000, Kaliningrad, pr. Mira, 5. Nakład 500 egz.

Redakcja dziękuje za okazywane wsparcie fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”. Zamówienie 1206

Redakcja nie zwraca tekstów nie zamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich redagowania i skracania.

“ГОЛОС С ПРЕГОЛИ” – ежемесячная газета Общества Польской культуры Калининградской области. Учредитель и издатель – Общество Польской культуры Калининграда. Печатается в соответствии со ст. 12 “Закона о средствах массовой информации” РФ.

Maria Ławrynowicz – redaktor naczelny